

ÇOCUKLARDA AKILCI İLAÇ KULLANIMI
VE
ÇOCUKLUK ÇAĞI PROFİLAKTİK İLAÇ REÇETELERİNİN
DÜZENLENMESİ

Öğr.Gör.Dr.Göksel Vatansever

Ankara Üniveristesi Tıp Fakültesi
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

AKILCI İLAÇ KULLANIMI

Dünya Sağlık Örgütü tarafından ilk defa 1985 yılında aşağıdaki şekilde tanımlanmıştır;

“ kişilerin klinik bulgularına ve bireysel özelliklerine göre; uygun ilacın, uygun sürede ve uygun dozda, kendilerine ve topluma en düşük maliyette sağlayabilmeleri”

AKILCI İLAÇ KULLANIMI

DSÖ tarafından tanımlanan bu tanımdaki maddelerden birinin veya birkaçının karşılanmaması *Akılcı Olmayan İlaç Kullanımı* olarak kabul edilmektedir.

AKILCI İLAÇ KULLANIMI

Akılcı olmayan ilaç kullanımı;

- Hastanın tedaviye olan uyumunun azalmasına,
- İlaç etkileşimlerine,
- Antibiyotiklere karşı direnç gelişimine,
- Hastalıkların tekrarlamasına veya uzamasına,
- Karşıt olay görülme sıklığının artmasına,
- Tedavi maliyetlerinin artmasına neden olmaktadır.

AKILCI İLAÇ KULLANIMI

Akılcı ilaç kullanımı genel hatları ile;

- Doğru ilacın
- Doğru hastalıkta
- Doğru kişide
- Doğru uygulama yolu ile
- Doğru dozda
- Doğru sürede
- Doğru bilgilendirme ile uyum göstererek kullanılmasıdır.

ÇOCUKLARDA AKILCI İLAÇ KULLANIMI

- Çocukların erişkinlerin küçülmüş halleri olmadığı unutulmamalıdır!
- Çocukların gelişimsel dönemlerinin her birine özgü
 - fizyolojik,
 - psikolojik,
 - zihinsel farklılıklar bulunmaktadır.

ÇOCUKLARDA AKILCI İLAÇ KULLANIMI

Çocuklarda farmakokinetik ve farmakodinamik farklılıklar

-Yaş

-ilaç metabolizma ve eliminasyonuna bağlıdır.

ÇOCUKLARDA AKILCI İLAÇ KULLANIMI

Farmakokinetik;

- Absorbsiyon
- Dağılım
- Metabolizma
- İtrah

ÇOCUKLARDA AKILCI İLAÇ KULLANIMI

Farmadinamik;

- Bilgiler sınırlı
- Reseptör fonksiyonları tam olarak gelişmemiş
- SSS gelişimi
- Endokrin sistem

ÇOCUKLARDA AKILCI İLAÇ KULLANIMI

Hekim tedavi kararı;

Akılcı Tedavide Eniyileme Analizi

- Etkinlik
- Güvenlilik
- Uygunluk
- Maliyet

ÇOCUKLARDA AKILCI İLAÇ KULLANIMI

Hekim çocuk hastanın reçetesini düzenlerken;

- Akılcı ilaç kullanımını ilkelerine dikkat etmeli
- Uygun doz ve sürede kullanılmasına
- Hasta/ebebeyn uyumunu arttırmaya
- İlaç etkileşimlerine
- İlaçlara karşı direnç gelişimine
- Hastalıkların tekrarlama ve uzamasını engellemeye
- Yan etkilere ve onların görülme sıklığına
- Yazdığı ilaçların gerekliliğine ve maliyetine dikkat etmek zorundadır.

ÇOCUKLARDA AKILCI İLAÇ KULLANIMI

Hekim tarafından hastaya verilmesi gereken bilgiler;

- İlacın adı ve özellikleri
- İlacın dozu
- Diğer kullanım bilgileri
- İlacın kullanım süresi
- İlacın etkileri
- Karşıt etkiler
- Uyarılar
- Kontrole çağırma
- Verilen bilgilerin doğru anlaşıldığından emin olma çabası

REÇETE DÜZENLENMESİ

OLGU:

Mezun olduktan sonra Devlet Hizmeti Yükümlülüğü kurası ile acil servise atanıyorsunuz. 9 yaşında kız hasta size boğaz ağrısı, aksiller 38.4° C ateş, üşüme, titreme şikayetleri ile annesi tarafından getiriliyor. Fizik muayenenizde farenks hiperemik, tonsiller üzerinde eksüda, büyümüş ve hassas ön servikal lenf nodları saptıyorsunuz. Hızlı streptokok antijen antijen testi yapıyorsunuz ve pozitif olarak değerlendiriyorsunuz. Tanınız nedir, 35 kg olan hastanın tedavi reçetesini nasıl düzenlersiniz?

REÇETE DÜZENLENMESİ

Hasta Adı,Soyadı:

TC Kimlik No :

Protokol :

Tanı: A Grubu Beta Hemolitik Streptokok Tonsillofarenjiti

Tarih:

Doktor Adı Soyadı,Çalıştığı Kurum

Diploma Tescil No

İmza

Rp/

I. Deposilin 1.2 IU flakon DIB(Bir)

S:1x1intramusküler

Ya da

Rp/

I. PEN-OS 400.000 IU/5 ml Süspansiyon DIIB(İki)

S:2x2 ölçek po (10 günlük tedavi)

KAYNAKÇA

1. Akıncı A. Akılcı ilaç Kullanımının Genel İlkeleri ve Türkiye'deki Güncel Durum. Türkiye Klinikleri J Pharmacol-Special Topics 2015;3(1):1-10
2. Akıcı N, Başaran N F. Çocuklarda Akılcı İlaç Kullanımı. Türkiye Klinikleri J Pharmacol-Special Topics 2015;3(1):50-56
3. Gülmez E S. Dünta Genelinde Akılcı İlaç Kullanımı Uygulamalarına Bakış. Türkiye Klinikleri J Pharmacol-Special Topics 2015;3(1):34-44
4. Oktay Ş. Türkiye'de Akılcı İlaç Kullanımının Tarihçesi. Türkiye Klinikleri J Pharmacol-Special Topics 2015;3(1):11-18

TEŞEKKÜR EDERİM.

